

Ukrainan sota paenneiden tulevaisuus Suomessa

Tanja Mustonen

Ukrainalaisten Yhdistys Suomessa ry

Help Centerien ukrainalaisille pääkoordinaattori

www.ukrainians.fi

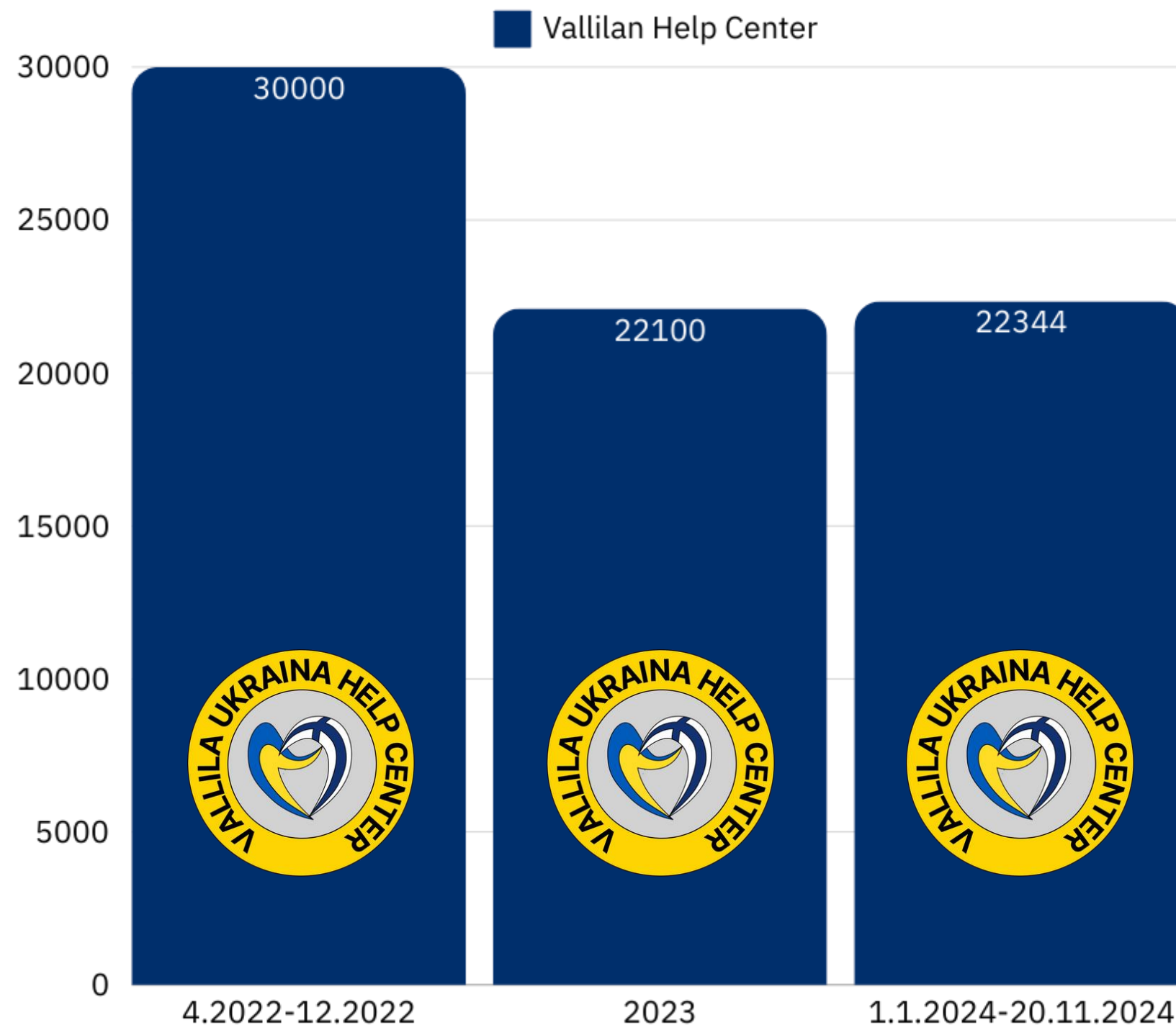
Vallilan Help Center ukrainalaisille ja Lippulaiva Ukraina Help Center

Help Centerit toimivat periaatteella ”ukrainalaiselta ukrainalaiselle” yhteistyössä suomalaisten järjestöjen ja viranomaisten kanssa. Tämä periaate mahdollistaa kulttuuriseen ymmärrykseen pohjautuvan vastaanoton ja tuen tarjoamisen sitä tarvitseville.

Help Centerit ovat luotettavat ja turvalliset kohtaamispaikat tuhansille ukrainalaisille, jotka tulivat Suomeen Ukrainassa jatkuvan Venäjän aloittaneen sodan takia. Molemmissa Help Centerissä ukrainalaisia voivat saada monipuolista apua ukrainan kielellä, verkostoida muiden ukrainalaisten kanssa.

Rekisteröity, käyntiä

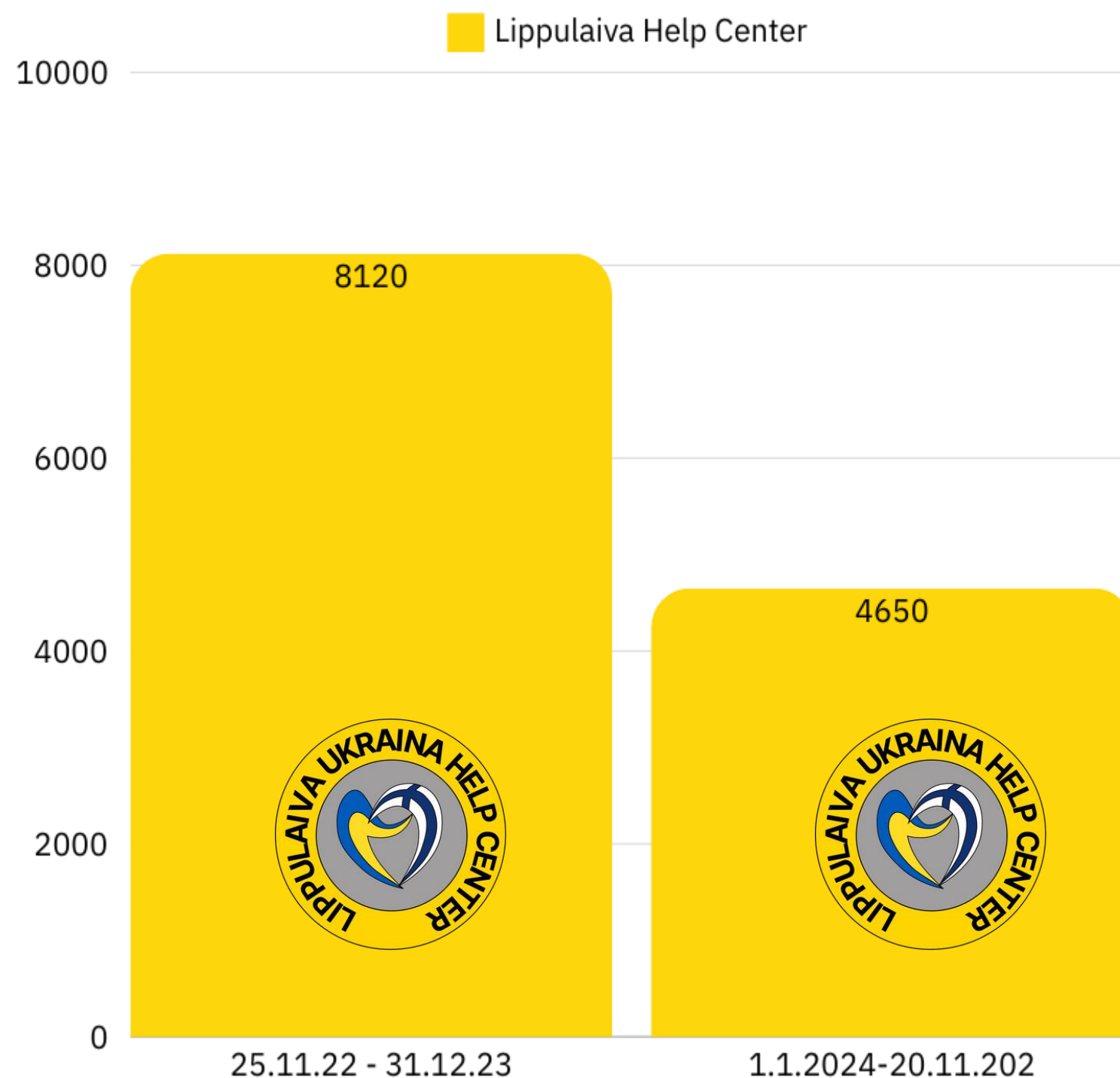

Vallilan Help Center tarjoaa:

- monipuolista informatiivista tukea (julkisia palveluita kuten Kela, työllistyminen ja työlaki, asuminen, pankkitilin avaus, opetus, verotus ja muita erilaisia arkielämään liittyviä kysymyksiä, joihin ukrainalaiset törmäsivät Suomessa.
- humanitaarista apua kuten ruokakasseja, vaatteita, kodintarvikkeita
- Psyko-emotionaalista tukea henkilökohtaisesti sekä ryhmissä (vapaaehtoisten ammattilaisten avulla)
- kerhotoiminta lapsille sekä ryhmätoiminta lapsiperheille ja aikuisille (pääosin vapaaehtoisten avulla)
- kielikahviloita.

Rekisteröity, käyntiä

Lippulaivan Help Center tarjoaa:

- humanitaarista apua kuten ruokakasseja, vaatteita, kodintarvikkeita
- kielikahviloita, ryhmätoiminta lapsille ja aikuisille sekä infotukea.

Help Centerit ovat auki asiakkaille ti-la.

Toiminnassa auttavat lukuisat ukrainalaiset ja suomalaiset vapaaehtoiset.

Koska teemme eniten työtä kasvotusten, olemme kaiken ytimessä, sillä saamme jatkuvasti palautetta sekä onnistumisista, että haasteista/ongelmista.

Työllisyys

Trendit ukrainalaisessa yhteisössä edelleen ovat:

- Ukrainalaiset ovat aktiivisessa työnhaussa.
  - Mahdottomuus yhdistää kotoutumiskoulutusta ja osa-aikatyötä haittaa edelleen kotoutumista, ihmiset ottavat lopputilin päästäkseen kielikursseille.
  - Rekrytointitapahtumat ukrainalaisille on hyvä tapa tutustua suomeen työmarkkinoihin ja ymmärtää omia mahdollisuuksia omien kriteereiden mukaan. Joku määrä kävijöistä sen jälkeen kuitenkin saa työpaikkoja. Monet päättävät vaihtaa ammattia.

Koska tälläkin hetkellä avoimien työpaikkojen määrä vähenee, niin samalla kilpailu nousee. Nämä kaksi tekijää vaikuttavat merkittävästi ukrainalaisten työllistymiseen.

Työllistymisen haasteet edelleen ovat:

- Suurilla osalla ei ole mahdollisuutta löytää samankaltaista työtä, kuin kotimaassa, koska ei ole työkokemusta Suomessa.
- Suomen kielen taito on alkuvaiheessa tai sitä ei ollenkaan.
- Suurin haaste työllistymisessä on yhteinen työskentelykielen puute.

Työllisyys

Työperäinen hyväksikäytön ehkäisy.

- Työlainsäädännön rikkominen työnantajien puolesta on yksi suurimmista ongelmista.
- Valitettavasti epärehellisiä työnantajia ovat olemassa.
- Työlaki ja työsuojaus, työsopimuksen säädäntö, lomat ja palkat, lomautukset ja irtisanominen. Ukrainalaisilla ei ole ollenkaan tai vähäistä tietoa miten kaikki toimii Suomessa, mitkä oikeudet työntekijöillä on. 1.1.2024 alusta noin 200 henkilöä on hakenut asianmukaista apua vain projektin ”Reilu työelämä” kautta (Pakolaisapu ry). Pitää ymmärtää, että apua pyytää keskimäärin joka viides/ kuudes, useat eivät edes tiedä mihin ottaa yhteyttä ja keneltä pyytää apua. Suuri pelko jäädä ilman töitä ja tiedon puute työntekijöiden oikeuksista ”vapautuu kädet” epärehellisille työnantajille ja valitettavasti hyväksikäytön riski kasvaa.

Työllisyys

Ukrainalaisten yhdistyksen Suomessa työllistymisen kokemus

Eri projekteihin Yhdistys aktiivisesti työllistyy tilapäisen suojelun asemalla olevia ukrainalaisia. Esimerkiksi, Vallilan Help Centerissä eri työtehtävissä 31.12.2024 asti työskentelee 7 henkilöä, joista tilapäisen suojelun statuksella kokoaikatyötä tekevät 2 työntekijää ja tuntityötä tekevät 3 työntekijää. Tällä hetkellä ei vielä ole tietoa toiminnan jatkosta.

Kieli- ja kotoutumiskoulutukset

- Ukrainalaiset ahkerasti opiskelevat suomen kieltä, etsivät jatkokoulutuspaikkoja ja opiskelevat uusia ammatteja varten.

Haasteet.

- Kotokoulutusten vähyys haittaa opiskelua. Pääsy kotoutumiskielikurssille tai sen seuraavalle jaksolle on yhä vaikeampi.
- Kotoutumissuunnitelmaan liittyvien iltakurssien puute työskenteleville.

Tutkintojen tunnistamisia ja tunnustamisia. Haasteita.

Suomessa on pula lääkäreistä ja sairaanhoitajista, mutta kuten viime vuonna tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen on edelleen pitkä ja epäselvä prosessi.

Kieliharjoittelu-, työharjoittelu-, sekä lääkäriharjoittelijan (amanuenssi) paikkaa erittäin vaikea saada.

Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelma

Vallilan Help Center ukrainalaisille alkoi henkilökohtaista neuvontaa kuntaan siirtämiseen heti maaliskuussa 2023, jolloin ensimmäiset tilapäisen suojelun statuksella ukrainalaiset tekivät hakemukset DVV:n kautta.

Ajantasainen ja pätevä ohjaaminen on erittäin tärkeä toimintaohjelman osuus. Ympäri Suomea löytyy kokeneita ukrainan kieltä osaavia ammattilaisia. Ukrainalaisten Yhdistys Suomessa ry:n Help Center on avoin yhteistyölle tässä erittäin tärkeässä toiminnassa.

Toivomme, että joku rahasto tulisi yhdistyksille, niin sen avulla voisimme enemmän ja laadukkaasti auttaa ukrainalaisia, sekä tehdä enemmän yhteistyötä eri puolilla Suomea.

Kotikunta, asuminen.

Migrin mukaan noin 9500 ukrainalaista voisi hakea kotikuntaa, mutta eivät vielä ole päättäneet sitä tehdä.

Tässä kuitenkin löytyy kaksi merkittävää ongelmaa.

- Vastaanottokeskusten järjestelmässä on kaikki selvä, ihmiset pelkäävät tehdä merkittäviä muutoksia terveydenhuollon takia. (Faktat ja fiktiot).
- Ei ole tarpeeksi tietoa miten käytännössä kaikki tarvittavat toimenpiteet tehdään. Haaste asioida suomen kielellä, ei ole tarpeeksi digitaitoja ja kaikki järjestelmät ovat uusia.

Kyseessä on laaja kokonaisuus, joka vaatii monipuolista neuvontaa ja apua, koska kuntaan siirtäminen ei tarkoita vain hakemuksen lähettäminen DVV kautta.

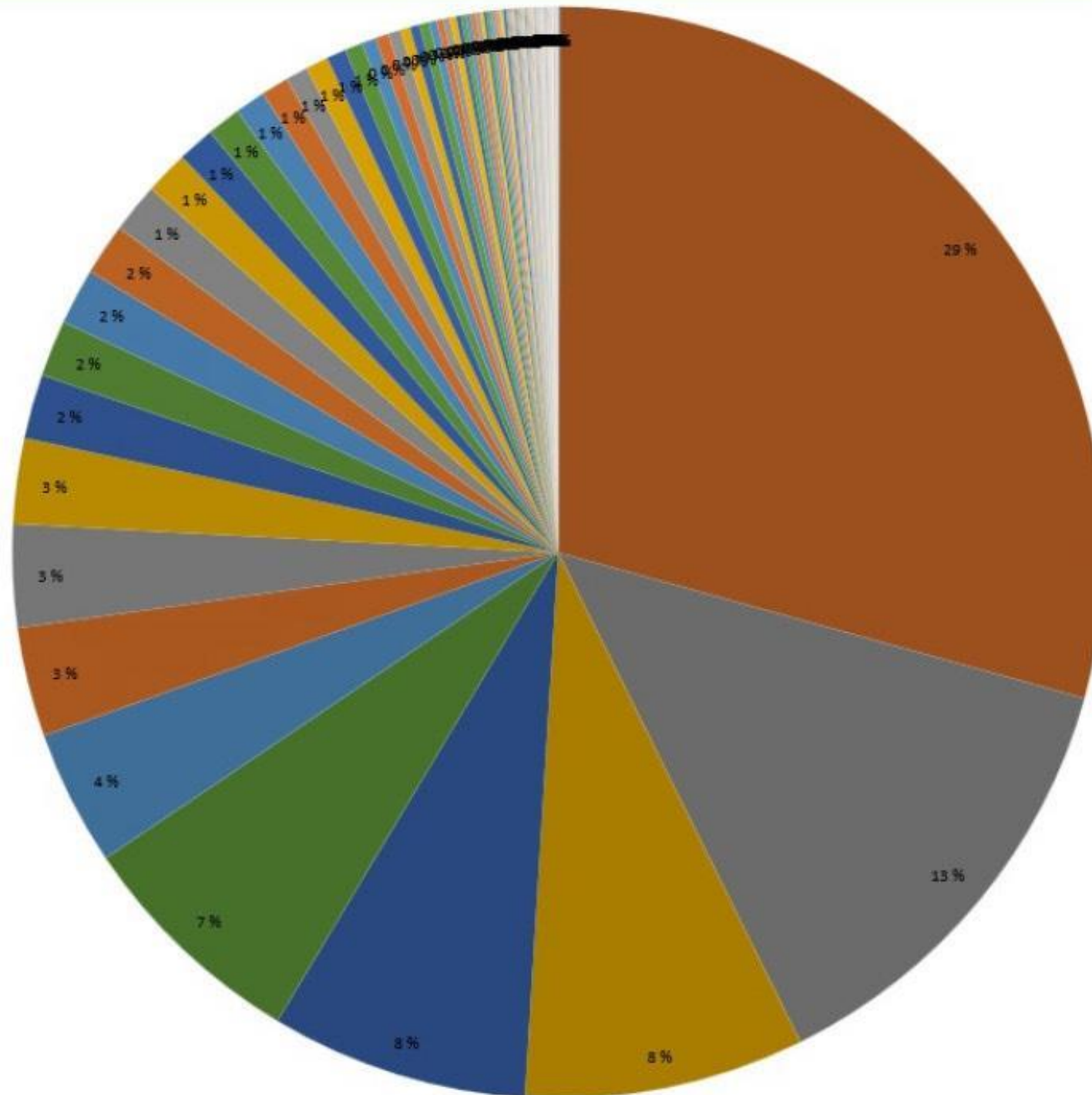
Sen yhteydessä näkee paljon asioita, jotka jokaiselle uudelle kuntalaiselle itselle tulee hoitamaan. Tässä kokonaisuudessa paljon riippuu ohjaajien pätevyydestä ja koko prosessin ymmärtämisestä.

Infopisteen toiminta 1.1-20.11.2024

Top Inquiries from Ukrainians Regarding Support Services (January - November, 2024) Ukrainian Association In Finland

4375 requests were processed

- (total amount of requests) KELA
- (total amount of requests) Bank
- (total amount of requests) Accomodation
- (total amount of requests) Other
- (total amount of requests) Temporary protection
- (total amount of requests) Medicine
- (total amount of requests) Working questions
- (total amount of requests) Education
- (total amount of requests) DVV
- (total amount of requests) Te-toimisto
- (total amount of requests) Home insurance
- (total amount of requests) Vero
- (total amount of requests) Keha
- (total amount of requests) Labour union
- (total amount of requests) Helen Oy
- (total amount of requests) Bank
- (total amount of requests) Permanent registration
- (total amount of requests) Migri
- (total amount of requests) HSL
- (total amount of requests) Drive liscence
- (total amount of requests) Posti
- (total amount of requests) Document
- (total amount of requests) Fortun Oy
- (total amount of requests) Other
- (total amount of requests) Social assistance
- (total amount of requests) Vero.fi
- (total amount of requests) Caruna Oy
- (total amount of requests) Privatbank
- (total amount of requests) Electricity
- (total amount of requests) Inbrym
- (total amount of requests) TE-office
- (total amount of requests) Embassy of Ukraine
- (total amount of requests) Language course
- (total amount of requests) OOm Oy
- (total amount of requests) kesä-loma
- (total amount of requests) lumo
- (total amount of requests) Auto insurance
- (total amount of requests) Suomi.fi
- (total amount of requests) Unemployment benefit
- (total amount of requests) Public transport
- (total amount of requests) elo.fi
- (total amount of requests) Males
- (total amount of requests) VR
- (total amount of requests) Consultation
- (total amount of requests) Keha
- (total amount of requests) Heika
- (total amount of requests) Integration
- (total amount of requests) Parking place
- (total amount of requests) Diploma verification
- (total amount of requests) Entrepreneurship in Finland
- (total amount of requests) Car accident

www.ukrainians.fi

Kiitos!